Interview s rekordmanem ve volném potápění Andreou Zuccarim

"Začátky, rekordy a výzkum s DAN: “Bezpečnost má přednost před výkony.”

Andrea je držitel mnoha rekordů a průkopník nových metod, který má přirozené předpoklady k volnému potápění. Jednoho dne se rozhodl změnit svůj život a přestěhoval se do do Šarm el Šajchu v Egyptě, aby tam pracoval jako potápěčský instruktor. Postupně se zařadil mezi nejslavnější osobnosti volného potápění všech dob a dokonce vynalezl metodu zvanou „*Vědomé vyrovnávání*“.

– Andreo, vypadáš jako člověk, který opravdu vyrostl u vody. Opravdu jsi miloval moře odjakživa?

Narodil jsem se a vyrostl v Římě. Každé letní prázdniny jsem strávil s rodiči na pláži, a to až do svých 17 let. Hned ráno jsme vždy vyjeli s loďkou na moře a vrátili se až pozdě odpoledne. Strávil jsem doslova celý den ve vodě a zjistil jsem, že pod vodou se cítím přirozeněji než na suchu. Když mi byly tři roky, naučili mne rodiče plavat pod vodou s maskou.

– Potom jsi ale začal s přístrojovým potápěním

Můj instruktor byl „stará škola“ a než mne začal učit SCUBA potápění, musel jsem se dva měsíce věnovat volnému potápění v bazénu. Možná již během tehdejšího kurzu jsem si tento druh sportu zamiloval. O několik let později jsem se rozhodl opustit své pravidelné zaměstnání v Římě a odejít do Egypta pracovat naplno jako potápěčský instruktor.

– A stal ses členem DAN

Ano. Sjednal jsem si u DAN pojištění pro profesionály. Následně jsem se také zúčastnil několika akcí této nadace. V roce 2014 jsem podstoupil řadu testů v rámci výzkumu na predispozice týkající se plicní embolie *(tento výzkum byl odměněn několika mezinárodními cenami, viz příslušný článek v časopise Alert Diver)***.** Poté mne pozval výzkumný pracovník DAN Danilo Cialoni do Y-40, což je nejhlubší bazén na světě, kde jsem byl testován na PFO (patent foramen ovale) při volném potápění.

– Dříve či později se dostáváme k volnému potápění

V Šarmu mně jeden přítel vyzval, abych si s ním zkusil ponor se zadrženým dechem a já souhlasil. Dosáhli jsme hloubky 30 metrů. Následující měsíc, kdykoliv jsem měl den volna, jsem se vydával k Ras Umm Sid (což je hluboký korálový útes, ke kterému se lze dostat po pevnině) a již čtvrtého dne jsem dosáhl hloubky 50 metrů. Tehdy jsem usoudil, že bych měl absolvovat nějaký kurz. Potápěl jsem se totiž do značných hloubek, aniž bych věděl, co se vlastně děje s mým tělem. Dnes si uvědomuji, jaké riziko jsem tehdy při těch prvních ponorech podstupoval!

marea
Andrea Zuccari

– Šarm el Šajch hraje v tvém životě důležitou roli…i co se týče tvých rekordů?

Řekl bych, že zásadní roli. V Šarmu byla pobočka instituce Apnea Academy Red Sea, což je výuková organizace založena Umbertem Pelizzarim. Tam jsem potkal Riccarda Muru, svého instruktora, který se později stal mým trenérem. Život v Šarmu pro mne znamenal, že jsem mohl trénovat, kdykoliv se mi zachtělo. Již 10 měsíců po zahájení kurzu volného potápění jsem se zúčastnil mistrovství světa a obsadil tam 7. místo s ponorem do hloubky 51 metrů v disciplíně *Konstantní váha bez ploutví*.

– Zažil jsi někdy strach?

Vždy jsem rád soutěžil a to mi také pomohlo poměrně brzy dosahovat velkých hloubek, ale nebylo to bez určitých nepříjemností. V té době pro mne znamenalo volné potápění vrátit se zpět na hladinu a položit si otázku: „Žiju? Ano, takže se příště mohu pokusit potopit ještě hlouběji!“ Po hlubokém ponoru jsem často vykašlával krev (hymoptisis), plival krev nebo dokonce ztratil vědomí. Ale strach? Ne, strach jsem neměl nikdy.

– Jaký byl tvůj skutečně úžasný zážitek

Když jsme začal s volným potápěním, stahoval jsem si všechny filmy a dokumentární pořady na toto téma, které jsem vůbec našel a mnoho z nich bylo o Umbertu Pelizzarim. Když jsem ta videa sledoval, snil jsem a představoval si, že jednou některý z jeho rekordů překonám, k čemuž skutečně došlo v roce 2013. Tehdy jsem právě otevřel nové středisko Freediving World Apnea Center a v lednu téhož roku jsem provedl ponor do hloubky -155 metrů, čímž jsem vytvořil nový italský rekord v disciplíně „*Se zadrženým dechem bez limitu“.* Tímto výkonem jsem překonal Umbertův rekord starý deset let. Při disciplíně „*Bez limitu*“ se sestupuje pomocí zatížených sáněk a pro návrat k hladině se používá nafukovací vak. Jedná se o disciplínu, při které lze sestoupit nejhlouběji. „*Bez limitu*“ se tato disciplína nazývá proto, že zde skutečně neexistují řádná omezení váhy sáněk, ale ani rychlosti, jakou potápěč sestupuje nebo vystupuje. Navíc neexistuje žádný předepsaný tvar ani velikost používaných sáněk. V červenci roku 2015 jsem vytvořil nový italský rekord do hloubky -175 metrů a stal se v této disciplíně držitelem druhého nejhlubšího ponoru na světě (po Herbertu Nitschovi).

– U potápěčských instruktorů přístrojového i volného potápění je bezpečnost při potápění často považována za věc cti. Co znamená bezpečnost při potápění pro tebe?

Připouštím, že jsem měl zpočátku velké štěstí. Dnes mám k moři a jeho hlubinám větší respekt: Snažím se vše promýšlet, vytvářet určité „bezpečné“ postupy a dodržovat dlouhodobé tréninkové programy. Díky tomu se mi výrazně snížily problémy dysbarické povahy. Letos v létě, když jsem trénoval na překonání italského rekordu v disciplíně „*Konstantní váha*“ (současný rekord je -104 m), jsem v tréninku několikrát dosáhl -105 metrů, přesto jsem se rozhodl nevyhlásit oficiální pokus o vytvoření nového rekordu. Uvědomoval jsem si, že jsem dosáhl samotné hranice svých možností a nechtěl jsem překonat rekord za každou cenu. Proto jsem se rozhodl počkat do příštího roku, kdy provedu rekordní pokus, až si budu jistý svým výsledkem. Bezpečnost při potápění má pro mne zásadní důležitost, větší než samotný výkon.

– Jak vypadá typický den hloubkového potápěče, držitele rekordů?

Když se připravuji na rekord, začínám den v 6 hodin ráno, od 7:15 trénuji ve vodě, v 8:30 následuje snídaně a pak odjedu do práce, tj. do potápěčského střediska, které otvírá v 9 hodin. Dopoledne zpravidla trávím „na suchu“ teoretickou výukou, odpoledne jdu znovu do vody, a to již se studenty nebo jinými sportovci.

– Čím jsi přispěl k volnému potápění?

Když jsem začal svůj první kurz SCUBA, tak jsem vůbec nevěděl, co znamená vyrovnávání tlaku, prostě jsem něco instinktivně dělal. Když jsem se stal instruktorem, musel jsem to „něco“ učit ostatní, tak jsem to

začal studovat, získával o vyrovnávání stále více informací a později jsem vyvinul metodu *Vědomě vyrovnávání.* Dnes učím vyrovnávání na Apnea Academy a pořádám na toto téma workshopy po celé Evropě.

– Co plánuješ jako další krok?

Světový rekord v disciplíně „*Variabilní váha*“ (sestoupí se do maximální hloubky s pomocí zatížených sáněk a k hladině se vystupuje vlastnímui silami – použitím ploutví vzhůru podél lana). Současný rekord je -145 metrů, můj osobní rekord v této disciplíně je z roku 2013 a činí -135 metrů.

– Ale skutečným snem je pro Andreu Zuccariho světový rekord v disciplíně „Bez limitů“, nebo ne?

Současný rekord je – 214 metrů a já jsem si předsevzal, že se pokusím o jeho překonání pouze v případě, že mě bude provázet dobře vybavený a speciálně vyškolený zdravotní tým. Pro pokus o takový ponor je zapotřebí mít silnou podporu několika zdravotních specialistů: kardiologa, neurologa a odborníka na plicní medicínu, a to nejen v den samotného ponoru, nýbrž během několika posledních měsíců přípravy. Dosud existuje jen velmi málo vědeckých informací o fyziologické odezvě v takové hloubce, proto se budu cítit bezpečně při pokusu o ponor takového rozsahu pouze zajištěn zkušeným týmem. Život pro dosažení toho rekordu riskovat nechci.

– Které je tvé nejoblíbenější místo pro potápění?

V létě určitě korálový útes *Shark a Yolanda Reef*. Tedy, pokud se tam dostanu velmi brzo, protože již v 9 hodin ráno začnou přijíždět čluny plné scuba potápěčů a situace pro volné potápění se tam stane nebezpečnou. Potápím se na tom místě již několik let a pokaždé jsem znovu uchvácen barvami korálů podél celého 780 metrů dlouhého svahu u Sharku i ohromným množstvím ryb, které se tam vyskytují od května do září.

Andrea Zuccari – statistické údaje

- Znamení zvěrokruhu: Štír
- Věk: 41
- Narozen v Římě italskému otci a švýcarské matce. Žije v Šarm el Šajchu v Egyptě.
- Oblíbené místo potápění: Shark Reef, Ras Mohammed, Rudé moře
- Instruktor na Apnea Academy International od roku 2008
- Členem DAN od roku 2005

Rekordy

- ***2006* – 2011** 10 národních švýcarských rekordů
- ***2011*** světový rekord *Bez limitů* v tandemu / -125m s německou potápěčkou Annou Von Boetticher
- ***2013*** světový rekord *Bez limitů* v tandemu / -126m s řeckým potápěčem Stavrosem Kastrinakisem
- ***2014*** *italský rekord Bez limitů -175m*

O autorovi

Člen DAN od roku 1997, Claudio Di Manao je potápěčský instruktor PADI a IANTD. Je autorem řady odborných knih a románů o potápění, včetně Shamandura Generation, napínavého vylíčení potápěčské komunity v Šarm el Šajchu. Spolupracuje s různými časopisy, rádiovými stanicemi a novinami – vždy na téma bezpečnost při potápění, život v moři a u moře a cestování.